

מכובדי,

א'. בתאריכים 23-24 בנובמבר נערך כנס בנושא צבא וחברה במכון הישראלי לדמוקרטיה, הכנס מומן על ידי קרן גרמנית בשם קרן קונארד, הממומנת על ידי ממשלת גרמניה. בכנס נכחו בין היתר שני קצינים בכירים, האלוף אליעזר טולדאנו ותא"ל דדו בר כליפא.

- (1) העתק נהלים הקיימים ברשותכם בעניין הגעת קצינים לכנסים הממומנים על ידי גורמים פרטיים.
- (2) העתק הנהלים הקיימים ברשותכם בעניין הגעת קצינים לכנסים הממומנים על ידי גורמים פוליטיים.
- (3) העתק הנהלים הקיימים ברשותכם בעניין הגעת קצינים לכנסים הממומנים על ידי גורמים מפלגתיים.
- (4) תאריך בו בחן צה"ל את השתתפות הקצינים בכנס האמור.
- (5) שמותיהם ותפקידיהם של הגורמים בצה"ל שבחנו את תוכן הכנס האמור ומימונו.
- (6) שמותיהם ותפקידיהם של הגורמים בצה"ל שאישרו את השתתפות הקצינים בכנס האמור.
- (7) כלל המסמכים ו/או ההחלטות הנמצאות ברשותכם בנוגע לבחינת צה"ל את הכנס האמור, והשתתפות הקצינים בטקס.
- (8) פירוט כלל ההתקשרויות של צה"ל עם קרן קונארד, משנת 2017 ועד היום.
- (9) כלל המידע המצוי ברשותכם בנוגע לקרן קונארד ו/או פרוטוקול/תיעודי אישורי ההתקשרות עמו.

שלום רב,

הנדון: בקשתך למידע בנושא כנס צבא וחברה במכון הישראלי לדמוקרטיה

שלך: בקשת חופש מידע מיום 05 בדצמבר 2021

1. להלן התייחסות צה"ל לבקשתך, לאחר בדיקה מול הגורמים המקצועיים.
2. ביחס לסעיפים 1-3 לבקשתך - מצ"ב פקודה צבאית העוסקת, בין היתר, בנהלים בעניין השתתפות משרתי צבא בכנסים.
3. ביחס לסעיפים 4-6 לבקשתך - בקשותיך בסעיפים הללו אינן מנוסחות כבקשה לקבלת מידע כהגדרתו בסעיף 2 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק"), אלא כבקשה לקבלת ידע בדרך של מענה על שאלון. בהתאם לדין, בעת מענה לבקשת חופש מידע, אין חובה להשיב לשאלונים (ראה עע"מ 6930/12 **צבי טירם נ' משרד הביטחון**; וכן עת"מ 1084/07 **קורדובה נ' עיריית ירושלים**). למעלה מן הנדרש, נציין כי הבקשה להשתתפות בכנס צבא וחברה במכון הישראלי לדמוקרטיה התקבלה בצה"ל בתאריך 05.07.2021, והיא נבחנה על ידי גורמי דובר צה"ל ולשכת הרמטכ"ל.
4. ביחס לסעיף 7 בבקשתך - ביחס למסמכי בחינת הכנס - מדובר במסמך פנימי לצורך קבלת החלטה, אשר אין חובה למוסרו לפי סעיף 9(ב)(4) לחוק.
5. בקשתך בסעיפים 8-9 הנוגעים להתקשרויות - בהתאם לפקודות הרלוונטיות, התקשרויות עבור צה"ל נערכות על ידי משרד הביטחון בלבד. על כן, בקשתך בהקשר זה נדחית לפי סעיף 8(5) לחוק חופש המידע. נציע כי תפנה בעניין זה למשרד הביטחון.
6. על החלטה זו ניתן להגיש עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים בתל אביב.

7. בברכה,

מוסקוביץ	צופיה	סא"ל
ומבצעים	אסטרטגיה	רע"ן
צה"ל		ב/דובר

נספח א'

פ"מ 8.0105 פעילות ציבורית של אנשי צבא, התבטאויות פומביות וקשר עם עיתונאים, עם

הציבור ועם הדרג הממלכתי הבכיר

בלם"ס

8.0105.
פקודות סמכ"ל
חפקודח מדוכנח באתוסס 2014

פ"מ 8.0105 – פעילות ציבורית של אנשי צבא, התבטאויות פומביות וקשר עם עיתונאים, עם הציבור ועם הדרג הממלכתי הבכיר

חגדרות

1. בקודה זו:

- א. אגודח- לרבות מוסד, מפלגה, עמותה, הסדרות ונד ציבורי, בין שהם מאוגדים ובין שאינם מאוגדים, ומסרתם היא מדינית, תרבותית, ספורטיבית, פילנתרופית או כל מסדה אחרת.
- ב. חדרג חממלכתי חבכיר- הממשלה, שריה ונדויתיה, הכנסת, חברה ונדויתיה, ונציגיהם או עוריהם של כל אלו.
- ג. מחאה- הפגנה, תהלוכה, מצעד, מחאה פומבית או עזומה שאינם נסרכים ע"י רשות צבאית, לרבות מחאה שמתקיימת בכל אמצעי תקשורת.
- ד. סנגור צבאי- קצין אשר מונה לסנגור צבאי כאמור בסעיף 182 לחוק השיפוס הצבאי, התשס"ו-1955.
- ה. ראש חגוף חפונח- ראש האגף, הזרוע או הפיקוד הרלונסי, או ספקד יבד"ץ, ספקד המכללות, ר' ספא"ת, הרבצ"ר, היוסכ"ל או הפצ"ר.

איסור פעילות ציבורית חנושאת אופי מפלגתי או מדיני

- 2. במחנות הצבא ובמתקנים צבאיים אסורה כל פעילות חנושאת אופי מפלגתי או מדיני.
- 3. חייל לא יתבטא במרחב הציבורי, בעל-פה או בכתב בכל שאלה מפלגתית.

חשתתפות חיילים במחאות, בחפגנות, במצעדים ובתחלוכות

- 4. חייל לא ישתתף בארגון מחאה, לא יישא דברים במהלכה ולא ימצא על במה שבה נישאים דברי מחאה.
- 5. חייל רשאי להשתתף במחאה, אלא אם מתקיים אחד מאלה:

- א. המחאה נוגמת, במישרין או בעקיפין, בעניין מפלגתי או מדיני או נוגמת למדיניות צה"ל, לפסולותיו, לפקודותיו, להחלטותיו, למשימותיו או למשימות הצפויות להיות מוסלות עליו או חותרת תחת קיום המדינה או תחת השירות בצבא;
- ב. החייל לבוש מדים או שאפשר לזהותו כחייל או לשייכו לצה"ל, בין אם בשל תפקידו, בין אם בשל זהותם של משתתפים אחרים במחאה ובין אם מסיבה אחרת;
- ג. החייל הוא בדרגת סא"ל ומעלה או משרת בתפקיד שקבע לעניין זה (ההשתתפות במחאות) ר' אכ"א;
- ד. המחאה נסרכת בשמות הפעילות של החייל;

מוגבל

בלמים

8.0105.
פקודת טכ"ל
תקודת מדכנה באתוספ 2016

- ה. המחאה לא קיבלה את האישורים הנדרשים מממשרת ישראל;
- ו. המחאה אלימה או מפרה את שלום הציבור;
- ז. ר' אכ"א החליט ממעמים המצדיקים זאת ולאחר התייעצות עם מפצ"ר-יפח"ק, כי מדובר במחאה אשר לא ראוי שחיילים ישתתפו בה, והודיע על החלטתו באמצעות מפקדי צה"ל ובאמצעות המנהלן הראשי.
- 6. ר' אכ"א רשאי להתיר פעילות אמורה לפי סעיפים 4 ו-5 לבקשת חייל ובנוסבות מיוחדות המצדיקות זאת.

התבטאות פומבית בנושאים מדיניים

- 7. חייל לא יתבטא בפומבי, בעל-פה או בכתב בנושאים מדיניים או צבאיים אלא אם כן הוסמך לעשות כן על ידי הרמטכ"ל, של ראש אכ"א ועל ידי דובר צה"ל.
- 8. סיוסת דבריו של החייל, שהורשה להתבטא בפומבי בנושאים האמורים, תועבר לאישורו המוקדם של הרמטכ"ל, של ראש אכ"א ושל דובר צה"ל, וגם לאישור אמ"ן-מחב"ם.

חופעה בפני גופים אזרחיים

- 9. חייל, לרבות עובד צה"ל, לא יופיע כנציג הצבא לפני גורמים שמחוץ לצה"ל ולא ישתתף בכל אספה או אירוע פומבי אחר כנציג הצבא, אלא אם כן הוסמך לעשות זאת על ידי הרמטכ"ל, ראש אכ"א ודובר צה"ל; חיילים השוהים מתוקף תפקידם במדינות שבהן מאומנים נספחי צה"ל – השתתפותם תאושר על ידי נספח צה"ל במדינה שבה נערך האירוע.
- 10. האימור האמור בסעיף 9 יחול גם על אירוע שאליו החמן החייל באופן אישי וישיר, אך נוכחותו במקום עלולה להתפרש כייצוג הצבא.
- 11. אין באמור בסעיפים 9 ו-10 כדי לגרוע מהאמור בסעיפים 7 ו-8, בדבר התבטאות פומבית בנושאים צבאיים ומדיניים.
- 12. על אף האמור לעיל, רשאי חייל להופיע במוסדות החינוך כנציג הצבא, אם קיבל אישור לכך מקצ"ר, ולאחר שסבר תדריך ביסחוני.

איסור על חתארגנות חיילים

- 13. חייל לא יהיה חבר בארגון חיילים ולא ישתתף בפעילות להקמתו, לקיומו או לניהולו של ארגון כזה, לא ייתן כספים ולא יקבלם בעבור ארגון כזה, לא ינהל תסמולה בקשר אליו ולא ישתתף באספה שהארגון יחס.
- 14. חייל לא ישתתף באספת חיילים, הנערכת על ידי רשות שאינה צבאית.
- 15. הוראות סעיפים 13 ו-14 אינן חלות על חברות חייל ב"חבר משרתי הקבע והגמלאים בסי"ם ועל פעילות במסגרת חברה זו.

מוגבל

בלמים

8.0105,
פקודת טכ"ל
תפקוד מדוכן באתוסם 2016

חשתיכות לאגודות ולמפלגות

16. חייל רשאי להימנות עם כל אגודה הקיימת במדינה כחוק, ובלבד שאין מסדותיה או פעילותה חותרות תחת קיום המדינה או תחת השירות בצבא.
17. חייל לא ישתתף בכל פעילות החותרת תחת קיום המדינה או תחת השירות בצבא.
18. חייל יהיה רשאי להימנות עם כל אגודה הקיימת בחוץ לארץ, אם ראש אכ"א התיר לו זאת, בכתב, לאחר שפיין בחוות דעת מפקדו של החייל ובחוות דעת של אמ"ן-מחב"ם.
19. חייל לא יסוק בכל פעילות במסגרת אגודה, מלבד אלה:
 - א. חייל רשאי להיות נוכח בכינוס או באספה של אגודה, ובלבד שלא יהיה לכוש מדים. למרות זאת, רשאי ראש אכ"א או דר"ץ לאשר לחייל להשתתף בכינוס או באספה כשהוא במדים.
 - ב. חייל לא ימלא תפקיד פעיל בכינוס או באספה כאמור או בהכנות אליהם, ובכלל זה לא ישמש נואם או חבר נשיאות, אלא אם כן קיבל היתר לכך מראש אכ"א. חייל לא ישמש נואם בכינוס או באספה כאמור אלא אם כן קיבל היתר לכך מראש דר"ץ. לא יינתנו היתרים כאמור, כשהכינוס או האספה נסרכים על ידי אגודה הקשורה למפלגה פוליטית או על ידי אגודה המוסקת בעניינים מדיניים.
20. חייל רשאי למלא תפקיד באגודה, אם אינו כרוך בפעילות מדינית או מפלגתית, ואם קיבל מראש אכ"א היתר לכך בכתב.
21. חייל לא יודיע בפומבי על הצגת מועמדותו לבחירות, הנערכות במסגרת אחת מאלה:
 - א. אגודה שאינה מפלגה פוליטית או שאינה מוסקת בנושאים מדיניים.
 - ב. מפלגה פוליטית, הקובעת את רשימת המועמדים שלה לבחירות לכנסת או לרשויות המקומיות.
 - ג. גוף סטטוטורי הפועל על-פי דין.כמו כן, לא יסכים חייל להצגת מועמדותו לבחירות, כאמור.
22. חייל לא יודיע בפומבי על הצגת מועמדותו ולא יסכים להצגת מועמדותו לבחירות, כמפורס בסעיף 21 לעיל, אלא אם כן קיבל אישור לכך, בכתב, מראש אכ"א.
23. השתתפות בבחירות:
 - א. חייל רשאי להצביע בבחירות הנערכות במסגרת אגודה, שאינה מפלגה פוליטית ואינה מוסקת בנושאים מדיניים, אך לא ישתתף באופן פעיל במסרכת הבחירות.
 - ב. חייל יוכל להצביע בבחירות מקדימות (כמשמסן בסעיף 17 לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992), ובלבד שהמפלגה שבה מתקיימות הבחירות האלה קבעה דרך הצבעה המונעת כל אפשרות לזהות את השתייכותו הפוליטית של החייל, והמבטיחה חשאיות וסודיות גם בכל הנוגע לעצם השתתפותו בבחירות האלה.
24. חייל לובש מדים לא יהיה נוכח במקום שבו נערכות בחירות לאגודה, אלא לצורכי הצבעה, או אם המקום משמש קלפי צבאית.

מוגבל

בלט"ם

8.0105.
פקודות טכיל
תפקודת עורכנת באתוסס 2016

חשתתפות חיילים בוועדות ציבוריות

- 25. חייל לא יכהן כחבר בוועדה ציבורית שהתמנתה על ידי גורם שמוחץ לצבא, שאיננה אגודה (כמשמסה לעיל), אלא אם כן הרמטכ"ל או ראש אכ"א הסכימו לכך.
- 26. ניתנה הסכמה כאמור, והתמנה החייל לחבר בוועדה הציבורית – יתבקש הגורם הממנה להעביר את כתב המינוי לדלי"ש ראש אכ"א, חה יעבירו למפקדו של החייל.

מגע עם עיתונאים

- 27. חייל, עובד צה"ל או עובד בשליחות הצבא לא ישתתפו במסיבת עיתונאים בתדרוך עיתונאי או בכל מגע אחר עם עיתונאים לרבות מפגש שאינו פרונסלי והנסרך בסיוע אמצעי תקשורת או מחשב, ולא יתראיינו או ישוחחו עם נציגי העיתונאים או עם כלי התקשורת בכל צורה שהיא, אלא באישור דובר צה"ל.
- 28. חייל, עובד צה"ל או אזרח בשליחות הצבא לא ייפגשו עם עיתונאי, אלא בנוכחות נציג מוסמך מסעם דובר צה"ל, אלא אם הורה דובר צה"ל אחרת.
- 29. על אף האמור בפקודה זו, רשאי סנגור צבאי, במסגרת תפקידו ובאישור הסצ"ד, לבוא במגע עם גורמי תקשורת כאשר הדבר הוא לטובת לקוחו.
- 30. כל חייל, עובד צה"ל או אזרח בשליחות הצבא שנפגש פגישה אקראית או פרסית עם עיתונאים, ובפגישה זו נדונו נושאים צבאיים, ידווח על השיחה ועל תוכנה למפקדו (קצין) ולחסיבת דו"ץ.

פניח לעיתונות

- 31. חייל, עובד צה"ל או אזרח בשליחות הצבא לא יפרסמו מסעם צה"ל מודעה באמצעי תקשורת אזרחיים, אלא באישור לשכת הרמטכ"ל או אמ"ץ-חסיבת דובר צה"ל (להלן: "חסיבת דו"ץ"), ולפי האמור בהוראות הקבע של אמ"ץ.
- 32. חייל רשאי לפנות לעיתון בכל עניין הנוגע לתחומי תרבות, מדע, בריאות וכיחצ"ב (כגון: פתרון תשבצים וחידונים, שאלות בענייני בריאות או בענייני מדע ומכניקה), בתנאי שאין לאותו עניין כל קשר במישרין או בעקיפין עם נושאים ביסחוניים או מדיניים, ואין בו כדי למתוח ביקורת על גוף ציבורי ישראלי או על ציבור כלשהו בישראל.
- 33. פניית חייל לעיתון, בכל עניין המותר בפנייה, כמפורס בסעיף 32, תהיה בכתב בלבד, ועל פי הכללים האלה:
 - א. בפנייתו לעיתון לא יזכיר החייל את דבר היותו חייל ולא יציין כל פרס הסשוי לקשרו עם מסרכת הביסחון.
 - ב. בפנייתו לעיתון לא יציין החייל את כתובתו הצבאית, אלא את כתובתו האזרחית בלבד.
- 34. האמור לעיל אינו חל על פניות רשמיות מצד דובר צה"ל לעיתונות.

מוגבל

בל"ס

8.0105,
פקודת מסכ"ל
תפקודת מודכנת באתוסס 2016

פניות חיילים לגורם אזרחי

35. חייל לא יפנה בכל דרך שהיא, בין אם ציין בפנייה את דבר היותו חייל ובין אם לאו, אל גורם כלשהו מחוץ לצבא, ולא יסנה לפניות של אדם או גורם כאמור בכל עניין הנוגע במישרין או בעקיפין למסרכת הביטחון, אלא באמצעות מפקד המוסטן לקיים מגע עם אותו גורם, לפי פ"מ [21.0106](#) "ססירת ידיעות צבאיות" או כאמור בסעיף 37 להלן.
36. על פי תקנה 9 בתקנות שירות ביטחון (חובות אנשי המילואים), התשס"ז-1956, לא יפנה איש מילואים, בין שהוא בשירות ובין שאינו בשירות, לאדם שאינו ממלא תפקיד בצבא, בעניינים הנוגעים לצבא, במישרין או בעקיפין, אלא באמצעות מפקדו או באמצעות חייל או מוסד צבאי אחר שנקבע לשם כך בפקודות הצבא.
37. מגעים עם הדרג הממלכתי הבכיר –
- א. חייל לא ייוזם מגע כלשהו עם הדרג הממלכתי הבכיר אלא באישור לשכת הרמטכ"ל. כל פנייה של הדרג הממלכתי הבכיר לגורם צבאי תועבר ללשכת הרמטכ"ל ולא תיענה אלא באישורה.
 - ב. הופעת הדרג הממלכתי הבכיר בצה"ל לצורך ביקור תיעשה על פי פ"מ [8.0102](#) "ביקורי אזרחים ואזרחים ביחידות צה"ל, במחנותיו ובמתקנים צבאיים".
 - ג. בקשה לקבל אישור מלשכת הרמטכ"ל, לפי סעיף משנה א לעיל, תועבר באמצעות ראש הגוף הפונה ישירות ללשכת הרמטכ"ל ולידיעת חטיבת דו"ץ.

איסור על תעמולת בחירות

38. אין לערוך תעמולת בחירות, בכתב או בעל-פה, על כל צורותיה, ביחידות צה"ל ובמתקניו.
39. על אף האמור לעיל, מותרת תעמולת בחירות בכתב, במסגרת מסרכת הבחירות לכנסת, אולם:
- א. התעמולה לא תהיה מכוונת לחיילים בלבד.
 - ב. חומר תעמולה לא יודבק או ייתלה במחנה צבאי, למעט האמור בסעיף משנה ג להלן.
 - ג. בכל מחנה או מתקן צבאי, במרכז, יותקן לוח אחיד ועליו רשאי כל מי שהגיש רשימת מועמדים לבחירות לכנסת, להדביק את מצפו, השתק או תקציר מרשימת המועמדים שהגיש ומודעות על אקספות בחירות, שהוא קורא לציבור להשתתף בהן. לוחות אלה יסופקו למפקדי המחנות או המתקנים על ידי ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, באמצעות אכ"א, כשמצעי הרשימות והשתק או תקציר מרשימות המועמדים כבר מודבקים עליהם. גורם צבאי אינו רשאי להוסיף על החומר ששלח הלוח או לגרום ממנו.
40. חייל בשירות סדיר ובשירות מילואים פעיל יימנע מכל תעמולת בחירות.
41. במידת האפשר תינתן לחיילים חופשה לאחר תפקיד, שתאפשר להם להשתתף באקספת בחירות.
42. בחודשים שלפני יום הבחירות לכנסת לא יקוימו ביחידות פעולות הסברה, מלבד בנושאים צבאיים, סכניים או מדעיים, וכן שיפורים בעברית.
43. הוראות הנוגעות לחיילים המבקשים להציג את מועמדותם בבחירות לכנסת ולרשימות המקומיות, ולחיילים שנבחרו בבחירות כאמור, מופיעות בפ"מ [33.0132](#) "בחירות לכנסת – מועמדות חיילים בשירות סדיר ואנשי מילואים" ובפ"מ [33.0113](#) "בחירות לרשימות המקומיות – חיילים בשירות סדיר וסובדי צה"ל".
44. חטיבת דו"ץ תקבע הנחיות בדבר סיקור ביקורי פוליטיקאים במחנות צבאיים. אין באמור בסעיף זה לגרום מהוראות פ"מ [8.0102](#) או מהוראות שאר סעיפי פקודה זו.

מוגבל

בלמים

8.0105.
פקודות טכ"ל
תקדחה מודכנת באוגוסט 2016

עוד חוראות

45. אין באמור בפקודה זו לגרוע מהאמור בפ"מ 8.0103 "מפגנים, תמרוכות, הפקות, כנסים ואירועים הנערכים על ידי צה"ל, בהשתתפותו או בסיועו" ופ"מ 21.0106.
46. על חיילים המשרתים במשהב"מ יחולו גם הוראות משהב"מ 14.18 "אישורים לפרסום מידע הנוגע למשהב"מ" ו-14.25 "שיחות עם נציגי התקשורת והופעת עובדים בפורומים ציבוריים".

מוגבל